

Otázky k postupové zkoušce z činoherního herectví

Literatura (vedle té, která je uvedena přímo u otázek):

Bogart, A. / Landau, T. *Úhly pohledu*, Praha 2005 **pdf**

Brecht, B. *Myšlenky*, Praha 1958 **pdf**

Brook, P. *Prázdný prostor*, Praha 1988 <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:a4aadd40-488c-11e4-8113-005056827e52?page=uuid:b8dc2980-6f84-11e4-8c6e-001018b5eb5c>

Donnellan, D. *Herec a jeho cíl*, Praha 2007 <https://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:eb3f4330-43c9-11e9-8854-005056827e51?page=uuid:85f4d6a0-9c93-44e0-8362-da6bfa6c922d>

Grotowski, J. „Cvičení“, in Pilátová, J. (ed.) *Teatr laboratorium: Texty*, 2. část, Praha 1990: 103–125 **pdf**

Stanislavskij: *Můj život v umění*, Praha 1946 nebo 1983 <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:47ad9720-7f31-11e2-aa68-005056827e51?page=uuid:55fe2a20-ef3d-11e2-a0b3-5ef3fc9bb22f>

Stanislavskij, K. S. *Moje výchova k herectví. Z deníku hereckého adepta*, Praha 1946: výňatky **pdf**

Stanislavskij: *Moje výchova k herectví II. Tvůrčí proces přetělesňování*, Praha 1954 <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:f673b6b0-7cf0-11e2-b212-005056827e52?page=uuid:1cf7dc00-a080-11e2-8f81-5ef3fc9ae867>

Zeami Motokijo: *Poučení hercům*, Praha 2016 **pdf**

Doporučená literatura k jednotlivým otázkám:

1. Konvencionální a expresivní chování a (herecké) jednání

Literatura:

Čechov, M. *Hercova cesta / O herecké technice*, Praha 2014: 152–158 (Kap. Představitost a ztělesňování představ) **pdf**

Lukavský, R. *Stanislavského metoda herecké práce*, Praha 1978: 23–26 (Jednání „kdyby“, dané okolnosti) <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:e24267d0-f514-11e2-9923-005056827e52?page=uuid:101426c0-0a7e-11e3-9584-001018b5eb5c>

Lukavský, R. *Být nebo nebýt (Monology o herectví)*, Praha 1981: 45–53 (V. Monolog o moderním hereckém paradoxu citu a projevu)

Vostrý, J. *Předpoklady hereckého projevu*, Praha 1990: 81–87 (Vystupovat), 93–98 (Chovat se), 103–108 (Vyjadřovat se) a 126–130 (jednat) **pdf**

Vostrý, J. *O hercích a herectví*, 2., rozš. vydání, Praha 2014: 5–32 (1. Umění vystupovat) **pdf**

2. Herecké jednání v situaci a (realisticko–psychologické a komediální či divadelně artistní) způsoby tvořivé motivace

Literatura:

Honzl, J. „Studie o hereckém výrazu Marie Hübnerové“, in (týž) *K novému významu umění*, Praha 1956: 97–101 <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:95c68640-08c6-11e4-b1a4-005056827e52?page=uuid:ca7f29e0-1ae2-11e4-8c14-5ef3fc9bb22f>

Lukavský, R. *Být nebo nebýt (Monology o herectví)*, Praha 1981: 109–116 (XII. Monolog o filmovém a divadelním herectví) a 122–128 (XIV. O filmovosti hereckého projevu)

Vostrý, J. *Předpoklady hereckého projevu*, Praha 1990: 135–140 (Motivovat) **pdf**

Vostrý, J. *O hercích a herectví*, 2., rozš. vydání, Praha 2014: 143–165 (z kap 6. Od výrazu k jednání) a 230–248 (9. Herec a klaun) **pdf**

3. *Rozehrávání situace a hercova účast na vytváření dramatického prostoru*

Literatura:

Čechov, M. *Hercova cesta /O herecké technice*, Praha 2017: 141–151 (kap. Hercovo tělo a psychika, zejm. cvičení) **pdf**

Hyvnar, J. ‘Rozehrávání situací’ z kap. „Herci Činoherního klubu v živlu hry“, in (týž) *O českém dramatickém herectví 20. století*, Praha 2008: 262–257 **pdf**

Vostrý, J. *Předpoklady hereckého projevu*, Praha 1990: 3–8 (Být) a 53–56 (Pociťovat se) **pdf**

Vostrý, J. *Režie je umění*, Praha 2009: 145–150 (Reálná a tematická rovina), 151–154 (Situace a budování dramatického prostoru), 165–170 (Stanislavského podtext a Ejzenštejnova mise en jeu), 176–183 (Abstraktní schéma a fyzický prožitek) a 184–189 (Odvrtný pohyb: dramatičnost a divadelnost) <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:a8d40220-1e33-11e5-b642-005056827e51?page=uuid:0dc20c90-2cb2-11e5-b57a-005056825209>

Vostrý, J. *O hercích a herectví*, 2., rozš. vydání, Praha 2014: 33–55 (2. Být, či hrát) **pdf**

4. *Slovní a mimoslovní jednání a jejich vztah v různých (historicky zakotvených) žánrech a stylech činoherní tvorby*

Literatura:

Vostrý, J. / Sílová, Z. *Je dnes ještě možné herecké umění? (Příspěvek ke scénologii herectví)*, Praha 2009: 40–44 (z kap. I. Berlínské inspirace) **pdf**

Vostrý, J. *Scénologie dramatu*, Praha 2010: 153–175 (8 Radúz a Mahulena /1896/: Scénologie slova) **pdf**

Vostrý, J. *O hercích a herectví*, 2., rozš. vydání, Praha 2014: 165–175 (z kap 6. Od výrazu k jednání) **pdf**

5. *Dramatické a herecké (žádoucí) napětí; napětí a uvolnění contra přepětí (křeč) a povolenost*

Literatura:

Kröschlová, E. *Ladění*, Praha 1998 **pdf**

Kröschlová, E. „Psychofyzické uvolnění“, *Sborník DAMU*, Praha (DÚ) 1988

Kröschlová, E: *Jevištní pohyb*, Praha 1988 a další vydání **pdf**

Lukavský, R. *Stanislavského metoda herecké práce*, Praha 1978: 36–38 (Svalové uvolnění) <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:e24267d0-f514-11e2-9923-005056827e52?page=uuid:101426c0-0a7e-11e3-9584-001018b5eb5c>

Vinař, J. *Elementy herectví*, Praha 1999

Vostrý, J. *Předpoklady hereckého projevu*, Praha 1990: 3–8 (Být), 9–13 (Osvobodit se), 14–18 (Aktivizovat se) **pdf**

Vostrý, J. *Režie je umění*, Praha 2009: 184–189 (Odvrtný pohyb: dramatičnost a divadelnost) a 190–195 (Biomechanika a možnosti

tělesného výrazu) <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:a8d40220-1e33-11e5-b642-005056827e51?page=uuid:0dc20c90-2cb2-11e5-b57a-005056825209>
Vostrý, J. *O hercích a herectví*, 2., rozš. vydání, Praha 2014: 33–55 (2. Být, či hrát) **pdf**

6. Herecký projev a dech

Literatura:

Grotowski, J. „Hlas“, in Pilátová, J. (ed.) *Teatr laboratorium: Texty*, 3. část, Praha 1990: 126–157
Hůrková-Novotná, J. / Makovičková, H. *Základy jevištní mluvy I.*, Praha 1983 **pdf**
Kazda, L. „Příspěvek k hlasové práci herce Eduarda Vojana (1853–1920, *Disk 33* (září 2010): 98–106 https://edicedisk.amu.cz/wp-content/uploads/2017/12/Disk_33.pdf
Vostrý, J. *Předpoklady hereckého projevu*, Praha 1990: 19–24 (Dýchat), 25–32 (Znít), 33–41 (Posadit si hlas) **pdf**

7. Psychosomatické předpoklady hereckého pohybového projevu

Literatura:

Jawor, M. *Hlas a pohyb. Herecká technika a herecká tvořivost*, Praha 2010 **pdf**
Vavříková, E. *Mimesis a poiesis. Od etnoscologického výzkumu k hereckému projevu v inscenaci Farmy v jeskyni Sclavi / Emigrantova píseň*, Praha 2009: 31–56 (kap. III. Herecký trénink a zkoušení) **pdf**
Vostrý, J. *Režie je umění*, Praha 2009: 190–195 (Biomechanika a možnosti tělesného výrazu) <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:a8d40220-1e33-11e5-b642-005056827e51?page=uuid:0dc20c90-2cb2-11e5-b57a-005056825209>
Vostrý, J. *Předpoklady hereckého projevu*, Praha 1990: 42–45 (Rozhýbat se), 46–52 (Vypadat), 53–56 (Pociťovat se), 57–65 (Reagovat) **pdf**
Vostrý, J. „Scénické působení a zrcadlové neurony“, in Vostrý, J. / Sílová, Z. *Je dnes ještě možné herecké umění?* Praha 2009: 195–222 **pdf**

8. Psychosomatické předpoklady hereckého mluvního projevu

Literatura:

Grotowski, J. „Hlas“, in Pilátová, J. (ed.) *Teatr laboratorium: Texty*, 3. část, Praha 1990: 126–157
Jawor, M. *Hlas a pohyb. Herecká technika a herecká tvořivost*, Praha 2010 **pdf**
Hůrková-Novotná, J. / Makovičková, H. *Základy jevištní mluvy I.–II.*, Praha 1983 **pdf**
Vostrý, J. *Předpoklady hereckého projevu*, Praha 1990: 19–24 (Dýchat), 25–32 (Znít), 33–41 (Posadit si hlas) **pdf**

9. Psaný text a herecký mluvní projev

Literatura:

- Hůrková-Novotná, J. / Makovičková, H. *Základy jevištní mluvy II.*, Praha 1983 **pdf**
- Lukavský, R. *Být nebo nebýt (Monology o herectví)*, Praha 1981: 88–96 (monolog o rytmu v herectví)
- Vavříková, E. *Mimesis a poiesis. Od etnoscénologického výzkumu k hereckému projevu v inscenaci Farmy v jeskyni Sclavi / Emigrantova píseň*, Praha 2009 (z kap. IV. zejm Mariana Sadovská, Práce s intonacemi, Slova): 73–116 **pdf**
- Vostrý, J. *Předpoklady hereckého projevu*, Praha 1990: 109–121 (Intonovat) **pdf**
- Vostrý, J. / Sílová, Z. *Je dnes ještě možné herecké umění?* Praha 2009: 171–192 (kap. IV. Herectví a dramatický text) **pdf**
- Vostrý, J. *Scénologie dramatu*, Praha 2010: 153–175 (8 Radúz a Mahulena /1896/: Scénologie slova) **pdf**

10. *Jazyková kultura a kultura hereckého mluvního projevu: ortoepie a porušování pravidel v souvislosti se stylizací*

Literatura:

- Hůrková, J. „Mluvní styl mladé generace a jevištní řeč“, *Disk 9* (září 2004): 8–15 https://edicedisk.amu.cz/wp-content/uploads/2017/02/Disk_9-1.pdf
- Hůrková-Novotná, J. / Makovičková, H. *Základy jevištní mluvy II.*, Praha 1983 **pdf**
- Lukavský, R. *Kultura mluveného slova*, Praha 2000: 8–61 <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:0e7ccd10-8edf-11e6-baa5-005056827e51?page=uuid:ed651640-9b9b-11e6-9328-005056825209>
- Stich, A. „Národní jazyk a jazyk dramatu“ (1967), *Disk 5* (září 2003): 86–94 http://disk.obadalek.cz/wp-content/uploads/2017/02/Disk_5.pdf
- Stich, A. *Český jazyk a dramatický text v 19. století* (1985), in *Jak porozumět českému dramatu 19. století*, Praha 2019 (Studijní texty Ústavu teorie scénické tvorby DAMU): 14–23 **pdf**

11. *Přirozenost a stylizace, próza a verš a jeho typologie zejm. s ohledem na drama*

Literatura:

- Hůrková-Novotná, J. / Makovičková, H. *Základy jevištní mluvy II.*, Praha 1983 **pdf**
- Lukavský, R. *Kultura mluveného slova*, Praha 2000: 67–94 <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:0e7ccd10-8edf-11e6-baa5-005056827e51?page=uuid:ed651640-9b9b-11e6-9328-005056825209>
- Lukavský, R. *Být nebo nebýt. Monology o herectví*, Praha 1981: 88–96 (monolog o rytmu v herectví)
- Vostrý, J. *Předpoklady hereckého projevu*, Praha 1990: 88–92 (Stylizovat se) **pdf**
- Vostrý, J. *Režie je umění*, Praha 2009: 112–116 (Mezi obřadem a činností) <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:a8d40220-1e33-11e5-b642-005056827e51?page=uuid:0dc20c90-2cb2-11e5-b57a-005056825209>
- Vostrý, J. *O hercích a herectví*, 2., rozš. vydání, Praha 2014: 56–88 (3. Přirozenost a stylizace) **pdf**

12. *Tvář a maska, herec a kostým: vizuální stylizace hereckého projevu*
Literatura:

Lukavský, R. *Být nebo nebýt (Monology o herectví)*, Praha 1981: 68–78 (Monolog o herecké fixaci a improvizaci) a 79–88

Pešek, L. Hedbávný, Z. *Tvář bez masky (skutečnost a sen)*, Praha 1986: 162–189 <https://kramerius-vs.nkp.cz/search?q=Tv%C3%A1%C5%99%20bez%20masky>

Vostrý, J. *O hercích a herectví, 2.*, rozš. vydání, Praha 2014: 89–115 (4. Maska a tvář) **pdf**

13. *Teatrálnost a understatement, artistnost a civilismus (z hlediska vývoje i typové a žánrové různosti hereckého projevu)*

Literatura:

Grossman, J. *Analýzy*, Praha 1991: 137–148 (z článku Glosy k práci Národního divadla), 259–266 (Proměna herectví) a 267–285 (Síla věčnosti) <http://kramerius-vs.nkp.cz/view/uuid:56c13190-05c7-11e4-89c6-005056827e51?page=uuid:e4b76540-284b-11e4-8e0d-005056827e51>

Hyvnar, J. *O českém dramatickém herectví 20. století*, Praha 2008: 264–294 (Od pojetí herectví ve studiových divadlech k dnešním otázkám) **pdf**

Lukavský, R. *Být nebo nebýt (Monology o herectví)*, Praha 1981: 38–45 (IV. Monolog o klasickém hereckém paradoxu rozumu a citu) a 45–53 (V. Monolog o moderním hereckém paradoxu citu a projevu)

14. *Herecký projev a scénický celek*

Literatura:

Lukavský, R. *Být nebo nebýt (Monology o herectví)*, Praha 1981: 68–78 (VII. Monolog o herecké fixaci a improvizaci)

Goriaux Pelechová, J. *Divadlo Thomase Ostermeiera (Na cestě za novým realismem)*, Praha 2014: 153–172 (z kap. IV. Práce s hercem a režijní principy) **pdf**

Vostrý, J. *O hercích a herectví, 2.*, rozš. vydání, Praha 2014: 249–284 (10. Herec a režisér) **pdf**

15. *Herec a jeho partneři*

Literatura:

Lukavský, R. *Být nebo nebýt (Monology o herectví)*, Praha 1981: 165–241 (XVII. Monolog o Hamletovi: Pracovní deník. Od premiéry k derniéře /1959–1966/)

Lukavský, R. „Viděno z druhé strany rampy“, in *O současné české režii I* (České divadlo 6), Praha 1981: 82–109 **pdf**

Pešek, L. / Hedbávný, Z. *Tvář bez masky (Skutečnost a sen)*, Praha 1986 <https://kramerius-vs.nkp.cz/search?q=Tv%C3%A1%C5%99%20bez%20masky>